

บทความวิจัย (ก.ค. - ธ.ค. 57)

ลักษณะทางจิตและสถานการณ์ทางการเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ แบบวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยภาครัฐ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

พรรณี ทรงศิริ; สำนักงานเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110, email: namwaan_2529@hotmail.com, โทร.094 – 5512949
อังคินันท์ อินทรกำแหง; มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร 10110, email: ungsinun@gmail.com , โทร.089-1653520

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงความสัมพันธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ระหว่างนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตและสถานการณ์ทางการเรียนกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน 3) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิต และสถานการณ์ทางการเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และ 4) ค้นหาปัจจัยที่สำคัญและอำนาจการทำนายการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในด้านรวมและ 2 ด้านย่อย ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน จำนวน 408 คน มาจากมหาวิทยาลัยกลุ่ม ค1 สถาบันที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 195 คน และมหาวิทยาลัยกลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูง และผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอกจำนวน 213 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมิณรวมค่า 6 ระดับ จำนวน 9 แบบวัด แบบวัดมีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .72 ถึง .90 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา สถิติทดสอบที (Independent t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่มีเพศ อายุ ระดับปริญญาที่กำลังศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัย ต่างกันมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานแตกต่างกัน และนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ไม่แตกต่างกัน 2) ลักษณะทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดสร้างสรรค์ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน และการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน สถานการณ์ทางการเรียน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของอาจารย์ ความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย สัมพันธภาพกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานมากที่สุด คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 3) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและสัมพันธภาพกับเพื่อน ที่มีผลต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานทั้งในด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ได้แก่ ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนรู้ และผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้) แต่พบว่าการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานทั้งในด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแปรอย่างเด่นชัด 4) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย ที่มีต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานทั้งในด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ได้แก่ ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนรู้ และผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้) แต่พบว่าการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานทั้งในด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวแปรอย่างเด่นชัด 5) ตัวทำนายรวม 8 ตัวแปรสามารถทำนายการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานในด้านรวม ด้านผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนรู้ และด้านผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ ได้ 57.7%, 33.6% และ 54.0% ตามลำดับในกลุ่มรวม โดยตัวทำนายสำคัญ คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำสำคัญ: ลักษณะทางจิต, สถานการณ์ทางการเรียน,การเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน,นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยภาครัฐ

Received May 10,2014; Accepted August 05,2014

PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS AND LEARNING SITUATIONS RELATED TO RESEARCH – BASED LEARNING OF THE GRADUATE STUDENTS PUBLIC UNIVERSITIES IN BANGKOK AND ITS VICINITY.

Pannee Songsiri; Klongtoei district Bangkok Metropolitan 10110, email: namwaan_2529@hotmail.com, Tel.094 – 551 – 2949
Ungsinun Intarakamhang; Srinakarinwirot University Bangkok 10110, Thailand, email: ungsinun@gmail.com ,Tel.089-1653520

Abstract

The purposes of this comparative correlational research were to: 1) compare the responsible Research – Based Learning with different demographic factors; 2) study the interaction effects of Psychological Characteristics and Learning Situations on Research – Based Learning of students public universities in Bangkok and its vicinity 3) study the interaction effect between psychological traits and friends relationship related to students' Research – Based Learning, and 4) identify the predictors of graduate students at public universities in Bangkok and its vicinity moderation Research – Based Learning. The samples were 408 graduate students at public universities in Bangkok from two-stage random sampling techniques, consisting of 195 students from the university of graduate education and 213 students from the university of advanced research. This research consisted of 9 instruments, which were in the form of summated rating scales. The reliability with alpha coefficients was between .72 - .90 The data were analyzed by using descriptive statistic, independent sample t-test, One-Way Analysis of Variance, Two-Way Analysis of Variance, and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results found that: 1) there was significant difference in students at public universities in Bangkok and its vicinity that had different Bio – social factors, excluding study major 2) psychological traits and friends relationship were positively correlated to Research – Based Learning of students at public universities in Bangkok and its vicinity 3) there were not any interaction effects between psychological traits and friends relationship influencing on total Research – Based Learning, learning by using results of research, and learning by using process of research. But the total Research – Based Learning, learning by using results of research, and learning by using process of research were found to vary according to each, psychological traits and friends relationship. 4) there were not the interaction effect between achievement motive and readiness of learning resource in, university, influencing on total Research – Based Learning, learning by using results of research, and learning by using process of research. But the total Research – Based Learning, learning by using results of research, and learning by using process of research were found to vary according to each, achievement motive and readiness of learning resource in university. 5) eight variables altogether predicted total Research – Based Learning, learning by using results of research, and learning by using process of research with 57.7%, 33.6% and 54.0% respectively in all of students. The important predictors were the Self – Efficacy in Research – Based Learning, psychological traits, and achievement motive.

Keywords: psychological characteristics, learning situations, research – based learning, graduate students, public universities

คำขอขอบคุณ งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทนำ

ตามที่รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านการวิจัยและพัฒนา และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน จึงมีนโยบายเร่งด่วนให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เร่งพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยของประเทศสู่ระดับนานาชาติ มีการผลิตผลงานทางด้านการวิจัยและการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคเศรษฐกิจ ภาคสังคม และภาคอื่นๆ อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการเพิ่มบุคลากรทางการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้กับประเทศ ความสำเร็จของการดำเนินงานพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติในครั้งนี้ จะส่งผลให้ประเทศไทยมีผลงานวิจัยที่นอกจากจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศแล้วยังมีส่วนช่วยสร้างรายได้ให้กับ ชุมชน ท้องถิ่น และประชาชนในระดับรากหญ้าให้ได้รับประโยชน์จากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมากขึ้น รวมทั้งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา เพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศสืบต่อไป (ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับ กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) ที่มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนา บุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน และพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ อีกทั้งในปี พ.ศ. 2552 ยังเป็นปีแห่งคุณภาพการอุดมศึกษาไทย และเป็นปีแห่งการเริ่มต้นของการปฏิรูปการศึกษารอบสอง รัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีระบบการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีคุณธรรมนำความรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) โดยที่กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการแสวงหาความรู้เพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้ที่เชื่อถือได้ การให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาหาความรู้ต่างๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมีเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้กระบวนการวิจัย จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและมีความหมายต่อตนเอง การวิจัยเป็นกระบวนการที่ดีสำหรับการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพสูงที่สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและมีวิสัยทัศน์ แนวคิด

เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน (Research - Based Learning) มีพื้นฐานสัมพันธ์อยู่กับกลุ่มทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เน้นว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้างความรู้ จากการสัมพันธ์สิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจ ที่มีอยู่เดิม หรือที่เพียเจตใช้คำว่า เป็นกระบวนการปรับความเหมาะสมระหว่างความรู้เดิมกับสิ่งแวดล้อมใหม่ที่ค่อยๆ ปะติดปะต่อเป็น โครงสร้างทางปัญญาของเรา (อมรวิชัย นาครทรรพ, 2547, น. 38) แนวคิดการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีมานานแล้ว ไม่ใช่เรื่องใหม่ มีมาตั้งแต่ยุคสมัยของ เพลโต และ โซเครตีส (Plato and Socrates) ที่กล่าวถึงการวิจัยเป็นวิธีการหาความรู้ ใหม่ๆ ความคิดใหม่ๆ หรือข้อมูลใหม่ๆ (อร่าง จันทวานิช, 2548) ซึ่งการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานเป็นรูปแบบหนึ่งในการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งโรเจอร์ (Rogers, 1969) คือผู้คิดค้น

จากการประมวลเอกสารผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน หมายถึง การที่นักศึกษา มีพฤติกรรมเพื่อพัฒนาความคิดและความสามารถของตน ด้วยการดำเนินการค้นหาคำตอบหรือข้อความรู้ใหม่ที่เชื่อถือได้ ใช้ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบในการเรียนรู้ สามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ โดยอาศัยพื้นฐานของกระบวนการทางการวิจัย ผู้วิจัยสนใจศึกษา การเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานในนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี โดยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาของสถาบันการศึกษาในกลุ่ม ค และ กลุ่ม ง ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การเริ่มพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ การศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทางให้มีความชำนาญมากขึ้น เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการโดยเฉพาะการวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544: น. 12-13) ซึ่งผู้เรียนในยุคปฏิรูปการศึกษาควรมีทักษะกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบและยั่งยืน และสามารถนำเอากระบวนการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้อยู่ของตนเอง เช่น นำไปสร้างโครงการ ตรวจสอบความรู้ของตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่ๆ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น (พิชญสินี ชมพุดำ, 2544) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ผู้เรียนนำกระบวนการวิจัยมาเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ จนกระทั่งสามารถนำไปใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัวและเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา หรือเรียกว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิต มีทักษะและกระบวนการในการคิด การวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา มีความใฝ่รู้ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องเต็มตามศักยภาพ โดยมีตัวแปรในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เพศ อายุ ระดับปริญญา ได้แก่ ปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และลักษณะมหาวิทยาลัย ได้แก่ ค 1 เน้นระดับบัณฑิตศึกษา และ ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาเอก ซึ่งการศึกษาสาเหตุพฤติกรรมมนุษย์ สามารถศึกษาได้จากสาเหตุ 2 ประการใหญ่ๆ คือ สาเหตุภายในตัวมนุษย์ เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม สภาพภูมิประเทศ เป็นต้น และสาเหตุภายในตัวมนุษย์ เช่น ลักษณะทางจิตใจของมนุษย์ เช่นเดียวกับที่อัลบานีส (ลีริลลีกัน ตริยตริตริคูน, 2550: น. 22-23; อ้างอิงจาก Albanese, 1981: p. 204) ได้กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรม มาจากการมีปฏิสัมพันธ์กันขององค์ประกอบ 2 อย่างคือ ลักษณะส่วนบุคคลหรือปัจจัยภายใน กับสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอก โดยที่ลักษณะส่วนบุคคลกับสภาพแวดล้อม จะส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล และทฤษฎีของแบนดูรา (Bandura, 1986) ก็ได้อธิบายสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของบุคคลว่าเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม ซึ่งการเรียนรู้มันเกิดขึ้นได้จากการใช้ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบในการเรียนรู้ นั่นเอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาลักษณะทางจิตและสถานการณ์ทางการเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อย่างไรก็ตามยังไม่พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานโดยตรง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน สามารถจัดกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปัจจัยลักษณะทางจิตและกลุ่มปัจจัยสถานการณ์ทางการเรียน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยจัดกลุ่มปัจจัยลักษณะทางจิตที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ประกอบด้วย ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นความสามารถในการเห็นการณ์ไกล เล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดกับตนเองในอนาคต และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคนอื่นๆ. 2536: 38) ลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นส่วนต้นของปรากฏการณ์และการควบคุมตนจะเป็นส่วนปลายและเกิดควบคู่กัน คือ ลักษณะมุ่งอนาคตในบางเรื่องเกิดนํามาก่อน แล้วบุคคลต้องใช้การควบคุมตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินการไปตามที่ได้วางเป้าหมายเอาไว้ นั่นจนประสบความสำเร็จในเวลาที่กำหนดไว้ด้วย ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสำคัญต่อพฤติกรรม ทั้งที่เป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา (กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. 2547: 43) ในส่วนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นลักษณะทางจิตวิทยาที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลส่งผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมให้การแสดงออกของนักศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมด้านการทำงานหรือการศึกษา ทั้งนี้เพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลทำให้เกิดผลการแข่งขัน มุ่งทำงานด้วยความหวังผลสำเร็จ มีความกล้าเสี่ยง รู้จักรับผิดชอบไม่ย่อท้อต่องานหนัก มีความมานะบากบั่นรวมทั้งมีจิตใจจดจ่ออยู่กับงานที่ทำ (Whittaker. 1965: 170) ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถที่จะคิดได้หลายทิศทาง หรือเป็นความคิดแบบ “นอกกรอบ” ความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย ความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น ความคิดที่เป็นของตนเองโดยเฉพาะ (Guilford. 1959: 389,470; อ้างถึงใน ลีริลลีกัน ตริยตริตริคูน. 2550) ซึ่ง วีรวรรณ สุทิน (2551: 59) ได้สรุปไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นตัวแปรจิตลักษณะที่สำคัญของบุคคลที่ทำให้บุคคลมองเห็นสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เป็นความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษ ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของนักศึกษาต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน และความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน และการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานสรุปได้ว่า เป็นความเชื่อของนักศึกษาเกี่ยวกับตนเองว่ามีความสามารถในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน มันใจที่จะใช้ความสามารถของตนทำพฤติกรรมให้เป็นไปตามความคาดหวังของตนเองได้ และกลุ่มปัจจัยสถานการณ์ทางการเรียน ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของอาจารย์ซึ่งสรุปได้ว่า เป็นการรับรู้และการตอบสนองของนักศึกษาต่อ

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอน ว่ามีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน โดยจัดกิจกรรมในชั้นเรียนตามกระบวนการวิจัยเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ส่วนความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรเป็นแหล่งวิทยาการและส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างไม่จำกัด มีความพร้อมและมีความสามารถในการค้นคว้าแสวงหาและบุกเบิกความรู้ใหม่ ซึ่งการจัดการบริการของมหาวิทยาลัยนั้นต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน (พสนัน นิมิตรไชยนนท์, 2549: 50) และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนซึ่งสรุปได้ว่า เป็นพฤติกรรมที่นักศึกษาและเพื่อนปฏิบัติต่อกันในการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การกระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการใช้การวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้

ผู้วิจัยสนใจศึกษาการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานในนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อศึกษาถึงการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งนอกจาก กระบวนการวิจัยจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว ยังจะช่วยเพิ่มบุคลากรที่มีคุณภาพด้านการวิจัย ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วย งานวิจัยนี้ จะศึกษาการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานภายนอกห้องเรียน ที่ยังคงยึดหลักของการแสวงหาความรู้ ตามวิถีของการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการและตามอัธยาศัย ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยประยุกต์มาจากแนวทางการใช้การวิจัยในการเรียนการสอนตามที่ ทิศนา ขมมณี (2548) ได้เสนอไว้คือแนวทางที่ 2 และ 4 ด้านบทบาทของ ผู้เรียนในการใช้ผลการวิจัย และกระบวนการวิจัยในการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

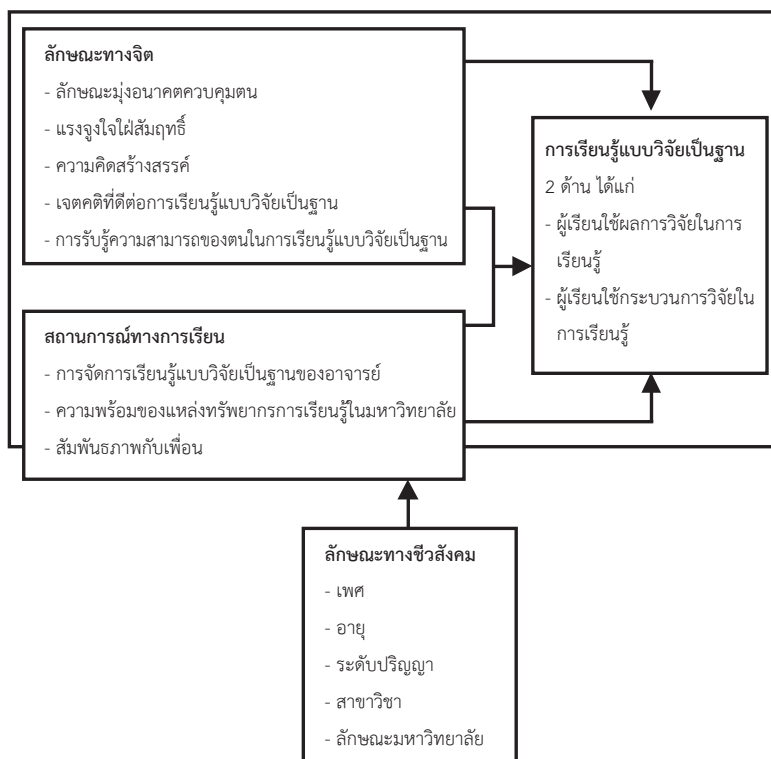
1. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ระหว่างนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตและสถานการณ์ทางการเรียนกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการรับรู้ถึงความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
5. เพื่อค้นหาปัจจัยที่สำคัญและอำนาจการทำนายการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในด้านรวมและ 2 ด้านย่อย ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมแตกต่างกัน จะมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานแตกต่างกัน
2. กลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิต 5 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดสร้างสรรค์ เจตคติที่ต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน และการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน) และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางการเรียน 3 ตัวแปร (ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของอาจารย์ ความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน
3. นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และมีสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนสูงจะมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานในด้านรวมและ 2 ด้านย่อย สูงกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น
4. นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีการรับรู้ถึงความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ในมหาวิทยาลัยสูง จะมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานในด้านรวมและ 2 ด้านย่อย สูงกว่านักศึกษาที่มีลักษณะอื่น
5. กลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิต 5 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดสร้างสรรค์ เจตคติที่ต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน และการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน) และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางการเรียน 3 ตัวแปร (ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของอาจารย์ ความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน) สามารถร่วมกันทำนายการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในด้านรวมและ 2 ด้านย่อย และสามารถทำนายได้มากกว่าปัจจัยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียวอย่างน้อย 5%

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานออกเป็น 2กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยลักษณะทางจิต และสถานการณ์ทางการเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมทางจิตวิทยาสังคมที่ได้อธิบายถึงลักษณะของพฤติกรรมมนุษย์ โดยแบ่งเป็นพฤติกรรมภายนอก และพฤติกรรมภายใน สอดคล้องกับอัลบานีส (สิริลักษณ์ ตริยัตริย์คุณ, 2550, น. 22-23; อ้างอิงจาก Albanese, 1981, p. 204) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรม มาจากการมีปฏิสัมพันธ์กันขององค์ประกอบ 2 อย่างคือ ลักษณะส่วนบุคคลหรือปัจจัยภายใน กับสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอก โดยที่ลักษณะส่วนบุคคลกับสภาพแวดล้อม จะส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล ดังแสดงในภาพประกอบ

วิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่กำลังศึกษามหาวิทยาลัยเดิมของภาครัฐในกรุงเทพมหานคร เฉพาะมหาวิทยาลัยกลุ่ม ค1 และมหาวิทยาลัยกลุ่ม ง จำนวน 13,019 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555, ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) ในระดับมหาวิทยาลัย ระดับกลุ่มสาขาวิชา และระดับคณะ ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน (Yamane, 1967, p. 886 อ้างถึงใน งามอาจ นัยพันธุ์, 2548, น. 124–125) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 5 (รวม 13,019 คน) คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างต่ำเท่ากับ 388 คน และในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 408 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม 1 ฉบับ และแบบวัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน แบบวัดลักษณะทางจิตและแบบวัดสถานการณ์ทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน 9 ฉบับ จำนวน 112 ข้อ ได้แก่ แบบวัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ แบบวัดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน แบบวัดการจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของอาจารย์ แบบวัดความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย และแบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item – total correlation) อยู่ระหว่าง .21 - .80 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78, .72, .83, .88, .84, .85, .85, .90 และ .84 ตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของข้อมูลส่วนบุคคลและตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one – way ANOVA) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two – way ANOVA) เมื่อพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe') และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างร้อยละ 5

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ระหว่างนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกันพบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานแตกต่างกันระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมแตกต่างกันเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานไม่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน จำแนกตามเพศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาในกลุ่ม

เพศชาย และเพศหญิงมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการเรียนรู้ การที่ผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่างๆ ของผู้เรียน เช่น ความแตกต่างระหว่างวัย ความแตกต่างระหว่างเพศ ความแตกต่างทางด้านสติปัญญาและความสามารถ ตลอดจนความแตกต่างของความสนใจ (วรรณิ ลิ้มอักษร, 2546 อ้างอิงจาก Lindgren, 1976: 6-7) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชริมะแสงสม (2544) ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับการศึกษา 2543 ของโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 489 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านเพศส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละกลุ่มอายุมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และจากการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกลุ่มอายุ 31 – 40 ปี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานสูงกว่า นักศึกษาในกลุ่มอายุ 21 – 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก วัยผู้ใหญ่เป็นวัยที่มีพัฒนาการเต็มขั้นแล้ว สามารถสนองตอบต่อเหตุการณ์และต่อภาวะแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยสติปัญญา การเรียนรู้ และประสบการณ์ในอดีต ทำให้ผู้ใหญ่รู้ว่าอะไรควรอะไรไม่ควร มีความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง โดยอาศัยสติปัญญา การฝึกฝนและการศึกษาที่ได้รับ ทำให้สามารถวางแผนในการดำเนินชีวิตแล้วประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง ดังนั้น นักศึกษาที่มีอายุมากขึ้นจะมีความคิดความอ่านมากขึ้นจึงมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม ความรับผิดชอบ มีความตั้งใจแน่วแน่ในการมาศึกษาเล่าเรียน เมื่อปัญหาการเรียนสามารถมองเห็นแนวทางการแก้ไข สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง และนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาหน้าที่การงานของตนเองให้ก้าวหน้า (กิ่งกาญจน์ ปานทอง, 2545) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมคคาร์ที (McCarthy, 1985) ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกคณิตศาสตร์ ระหว่างนักศึกษามีอายุน้อย กับนักศึกษามีอายุมาก โดยใช้ SDIRS และ MAS (The Math Attitude Scale) กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 183 คน ประกอบด้วยนักศึกษามีอายุน้อย 110 คน และนักศึกษามีอายุมาก 73 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษายาวุน้อยมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับปานกลาง และมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ในเชิงลบ นักศึกษามีอายุมากมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงกว่าและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จำแนกตามระดับปริญญาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาในกลุ่มกำลังศึกษาระดับปริญญาโท และกำลังศึกษาระดับปริญญาเอกมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาสุชาติ ใหม่อ่อน (2550) ได้สรุปไว้ว่า ระดับชั้นปีที่ศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลมีลักษณะหรือบุคลิกบางประการแตกต่างกัน เช่น ด้านการตัดสินใจ ด้านความเชื่อมั่น เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักศึกษาทั้งสองกลุ่มสาขาวิชาเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก็มีความรู้ความเข้าใจในการนำการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานมาใช้ในชีวิตเช่นเดียวกัน ดังนั้น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก็มีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ไม่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา และจำแนกตามกลุ่มมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยกลุ่ม ค1 และมหาวิทยาลัยกลุ่ม ง มีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลาวัณย์ จักรานวัฒน์ (2540) ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (M.B.A.) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ พบว่าความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตและสถานการณ์ทางการเรียนกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานพบว่า ลักษณะทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดสร้างสรรค์ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน และการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน สถานการณ์ทางการเรียน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของอาจารย์ ความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน กล่าวคือนักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความคิดสร้างสรรค์สูง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานสูง มีการรับรู้การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานของอาจารย์สูง มีการรับรู้ความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยสูง และมีสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนสูง จะมีการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานสูง โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานสูงที่สุดคือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน เนื่องจากผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถสูงจะปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถในตนเองต่ำกว่า แม้ว่าจะมีความสามารถที่เท่าเทียมกัน ซึ่งสามารถยืนยันได้จากทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนของ แบนดูรา (Bandura, 2003) ที่ได้อธิบายว่าการรับรู้ความสามารถของตน เป็นทฤษฎีการรู้คิดของ การเกิด การดำรงอยู่ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คือ ถ้าบุคคลคิดว่ามีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จเขาจะทำพฤติกรรมนั้น ระดับของการรับรู้ความสามารถของบุคคลจะมีความสัมพันธ์กับความพยายามกระทำพฤติกรรมนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพสนัน นิรมิตรไชยนนท์ (2549) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า การรับรู้ความสามารถของตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของฟิลลิปส์ และรัสเซลล์ (Phillips; & Russell, 1994, p. 628) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนในการวิจัย (research self efficacy) สภาพแวดล้อมในการฝึกวิจัยและการผลิตผลงานวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาเอก พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการรับรู้ความสามารถในการวิจัยกับสภาพแวดล้อมในการฝึกวิจัยและการรับรู้ความสามารถในการวิจัยกับการผลิตผลงานวิจัยด้วย

3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบวิจัยเป็น

ฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสัมพันธภาพกับเพื่อน ที่มีต่อการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานในด้านรวม ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย แต่พบอิทธิพลหลัก (Main Effect) ของแต่ละตัวแปรอิสระในกลุ่มรวมและแต่ละกลุ่มย่อย ซึ่งทำให้ทราบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงและมีสัมพันธภาพกับเพื่อนสูง ไม่ได้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานในด้านรวม ด้านผู้เรียนใช้ผลการวิจยในการเรียนรู้ และด้านผู้เรียนใช้กระบวนการวิจยในการเรียนรู้ มากกว่านักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำและมีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่ำ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในกรณีของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่นั้น อาจจะมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่อการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานมากอยู่แล้ว และไม่จำเป็นต้องมีสัมพันธภาพกับเพื่อนมากหรือน้อยก็ได้ทำให้การเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานเปลี่ยนแปลงไป จึงส่งผลให้ตัวแปรทั้งสองไม่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการรับรู้ถึงความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย ที่มีต่อการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานในด้านรวม ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย แต่พบอิทธิพลหลักของแต่ละตัวแปรอิสระในกลุ่มรวมและแต่ละกลุ่มย่อย จากผลการวิจยทำให้ทราบว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีการรับรู้ถึงความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยสูง ไม่ได้เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานในด้านรวม ด้านผู้เรียนใช้ผลการวิจยในการเรียนรู้ และด้านผู้เรียนใช้กระบวนการวิจยในการเรียนรู้ มากกว่านักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีการรับรู้ถึงความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยต่ำ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในกรณีของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่นั้น ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น มีการเรียนรู้ด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาสภาพแวดล้อม จึงส่งผลให้ตัวแปรทั้งสองไม่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจยของคาปราร่าและคณะ (Caprara, G.V. and etc, 2011: p. 78 – 96) ศึกษาการมีส่วนร่วมของลักษณะบุคลิกภาพและความเชื่อของตัวเองในการรับรู้ความสามารถของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน: ศึกษาระยะยาวพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรง และงานวิจยของจาร์นี จันท์เจริญ (2556, น. 26) สรุปไว้ในงานวิจยที่ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีว่า ในบางครั้งสิ่งแวดล้อมอาจมีส่วนในการทำให้เกิดพฤติกรรมได้มากกว่าองค์ประกอบภายในตัวบุคคล แต่ในบางเวลาองค์ประกอบภายในตัวบุคคลก็อาจจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์มากกว่าสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจยพบว่ากลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญในการทำนายพฤติกรรมในลำดับแรก ส่วนกลุ่มตัวแปรลักษณะทางสังคมเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญในการร่วมทำนายพฤติกรรม อาจเนื่องจาก ลักษณะทางจิตนั้นเป็นลักษณะของความนึกคิด ได้แก่ ค่านิยม เจตคติ แรงจูงใจ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นความคิดภายในใจของตัวบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมนั้น ส่วนลักษณะทางสังคม เป็นสถานการณ์ หรือสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลประสบอยู่ ซึ่งเอื้ออำนวยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด อีกทางหนึ่ง

5. เพื่อค้นหาปัจจัยที่สำคัญและอำนาจการทำนายการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในด้านรวมและ 2 ด้านย่อย ที่มีลักษณะทางจิตสังคมต่างกัน ตัวทำนายรวม 8 ตัวแปร (กลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิต 5 ตัวแปรได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดสร้างสรรค์ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐาน และการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐาน และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางการเรียน 3 ตัวแปรได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานของอาจารย์ ความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย และสัมพันธภาพกับเพื่อน) สามารถทำนายการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานในด้านรวม ด้านผู้เรียนใช้ผลการวิจยในการเรียนรู้ และด้านผู้เรียนใช้กระบวนการวิจยในการเรียนรู้ 57.7%, 33.6% และ 54.0% ตามลำดับในกลุ่มรวม โดยตัวทำนายสำคัญ คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐาน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีของแบนดูรา (Bandura, 1986, 2012, p. 9 -44) ที่ได้อธิบายสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของบุคคลว่าเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม และปัจจัยที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมของบุคคล คือการรับรู้ความสามารถของตน ส่วนงานวิจยของแจ่มนิดา คณานันท์ (2555, น. 6 - 13) และงานวิจยของพิชามญช์ ปฐมศิริกุล (2555, น. 21 - 28) ก็พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรม ส่วนงานวิจยที่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า ตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์ร่วมกับตัวทำนายกลุ่มลักษณะทางจิต สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้มากกว่าตัวทำนายกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ งานวิจยของสมิตตรา เจริญพันธ์ (2545, น. 178-180) ศึกษาเรื่อง จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยพบผลว่าชุดทำนายชุดที่ 3 มี 7 ตัวแปร โดยรวมชุดที่ 1 (ตัวแปรกลุ่มประสบการณ์ในการเรียน 4 ตัวแปร) และชุดที่ 2 (ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร) เข้าด้วยกันสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมมารเรียนคณิตศาสตร์ 3 ด้าน ในกลุ่มรวมได้แก่ พฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียนได้ร้อยละ 44.9 พฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนได้ร้อยละ 51.3 และพฤติกรรมหลังเรียนได้ร้อยละ 54.9 มากกว่าตัวทำนายกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (เกณฑ์ร้อยละ 5) ซึ่งมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จากผลการวิจยตามวัตถุประสงค์ข้อ 5 ที่พบว่า ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางการเรียน (ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานของอาจารย์ ความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย และสัมพันธภาพกับเพื่อน) สามารถทำนายการเรียนรู้แบบวิจยเป็นฐานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายที่น้อย ซึ่งอาจเพราะว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในวัยผู้ใหญ่มีความสามารถในการเรียนรู้ ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัจจัยสถานการณ์ทางการเรียนจึงมีความสัมพันธ์น้อย แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมปัจจัยในด้านนี้ให้นักศึกษามีการรับรู้หรือมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยควรพัฒนาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ให้ทันสมัยและตอบสนองความต้องการของนักศึกษา และส่งเสริม

ให้มีการทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมหรือช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เสริมสร้างประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กึ่งกาญจน์ ปานทอง. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ตามโครงการจัดการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ สถาบันราชภัฏ พระนคร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจไม่ได้อิงพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. (2547). ประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ วท.บ. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จารุณี จันทระเจริญ. (2556, กรกฎาคม-ธันวาคม). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 10, 26.
- แจ่มนิดา คณานันท์. (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการ. วารสารมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 9, 6 - 13.
- ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์. (2552). มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติขีดความสามารถระดับโลก. ค้นเมื่อ 30 พฤษภาคม 2555, จาก www.op.mahidol.ac.th/orra/orra_tha/research_article/nru.pdf
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคนอื่นๆ. (2536). ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัว และแนวทางป้องกัน. รายงานการวิจัยทุนสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ทิสนา แคมมณี. (2548). รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พสนัน นิรมิตรไชยนนท์. (2549). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจไม่ได้อิงพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชร มะแสงสม. (2544). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจไม่ได้อิงพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระมหาสุชาติ ใหม่อ่อน. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของพระนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจไม่ได้อิงพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิจามญูช ปฐมศิริกุล. (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดซื้อในบริษัทกลุ่มวิสาหกิจการผลิตอาหารและอาหารสำเร็จรูป. วารสารมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 9, 21 - 28.
- พิชญ์สินี ชมภูคำ. (2544). การเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องวิจัย ในชั้นเรียน. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8. เชียงใหม่.
- ลาวัญญ์ จักรานันท์. (2540). ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (M.B.A.) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจไม่ได้อิงพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วีรวรรณ สุทิน. (2551). อิทธิพลของจิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของอาจารย์สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริลักษณ์ ตริยตริตริคุณ. (2550). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานประชาสัมพันธ์เชิงรุกของ นักประชาสัมพันธ์ ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจไม่ได้อิงพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุมิตรา เจริญพันธ์. (2545). จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจไม่ได้อิงพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิรูปการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). นักศึกษาใหม่ 2555 ภาคเรียนที่ 1 ใน สถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด จำแนกตาม สถาบัน / กลุ่มสถาบัน / เพศ / ระดับการศึกษา / คณะ / ชื่อสาขาวิชา ข้อมูล ณ วันที่ 13 กันยายน 2555. ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555, จาก http://www.info.mua.go.th/information/download.php?file_id=201301210916
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- องอาจ นัยพัฒน์. (2548). วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรวิทย์ นาคทรพรพ. (2547). เรียนรู้คู่วิจัย : กรณีการสอนด้วยกระบวนการวิจัยภาคสนาม วิชาการคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ใน การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน: ประมวลบทความ. ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หน้า 38 – 58. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณ จันทวานิช. (2548). ปาฐกถาพิเศษ เรื่องนโยบายส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. ใน การเรียนการสอนโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. หน้า 1-11. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice – Hall.
- Bandura, A. (2003, February). Negative self-efficacy and goal effects revisited. *Journal of Applied Psychology*, 88 (1) : 87 – 99.
- Bandura, A. (2012). On the functional properties of perceived self-efficacy revisited. *Journal of Management*, 38(1) : 9 – 44.
- Caprara, G.V. and etc. (2011). The contribution of personality traits and self-efficacy beliefs to academic achievement: A longitudinal study. *British Journal of Educational Psychology*, 81(1): 79 – 86.
- McCarthy, Bernice. (1985). What 4 MAT Training Teaches Us about Staff Development. *Educational Leadership* no. 42, 7: 61-68.
- Phillips, J.C., & Russell, R.K. (1994, October). Research Self – Efficacy, The Research Training Environment, and Research Productivity Among Graduate Students in Counseling Psychology. *The Counseling Psychologist*, 28 (4) : 628 – 641.
- Rogers, C.R. (1969). *Freedom to learn*. Columbus : Charles E. Merrill Publishing Co.
- Whittaker, James O. (1965). *Introduction to psychology*. Philadelphia: Saunders.

